

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2018

KNIHOVNA MĚSTSKÉHO OBVODU PARDUBICE III

Knihovna Městského obvodu Pardubice III
Lidmily Malé 656
530 12 Pardubice
Tel.: 731 198 161, 466 264 313

Městský obvod Pardubice III
Jana Zajíce 983
530 12 Pardubice
Tel.: 466 799 131

Vedoucí knihovny: Bc. Petra Gadlenová

Starosta: Ing. Mgr. Vítězslav Štěpánek

Knihovnice:

leden – prosinec 2018

lic. Pavlína Mazuchová, Ing. Eva Lohniská

Knihovna MO Pardubice III je organizační složkou Městského obvodu Pardubice III od roku 2007. Velikost obsluhové populace je ke dni 31. prosince 2018 vyčíslen na 15494.

Web: www.knihovna-dubina.cz

E-mail: knihovna.dubina@seznam.cz

Facebook: www.facebook.com/Knihovna-Dubina-778120438917989

KNIHOVNÍ FOND

Knihovní fond Knihovny Městského obvodu Pardubice III je vyrovnaný a splňuje všeobecné podmínky standardů knihoven. Je zaměřen na rozvíjení čtenářské gramotnosti dětí, mladistvých i dospělých. Přihlíží i na potřeby svých čtenářů a dává jim možnost svými tipy na knihy rozvíjet knihovní fond.

Nákup nových knih je řízen poptávkou čtenářů, nabídkou nakladatelství, vývojem trendů v literární tvorbě a rozvojem nových žánrů na poli literatury. Opomíjena však není ani literatura naučná. Nezanedbatelnou roli v rozšíření knihovního fondu hrají i dary. Rozšiřování fondu probíhá dle potřeb Školských vzdělávacích programů, a to na základě komunikace se základními školami. Snahou je zapojit ZŠ Městského obvodu Pardubice III do obnovy a stabilizace knihovního fondu určeného právě pro děti a mládež. Jako příklad můžeme uvést porovnání knihovního fondu s potřebami škol v rámci povinné četby.

Zároveň je pečlivě zkoumáno, jaké knihy již není nutné mít v knihovním fondu. Část knih byla přesunuta do skladu, který se nachází v sídle knihovny a knihy samotné byly nabídnuty ZŠ, knihovnám a Domovu seniorů. Již nepotřebné knihy budou předány zájemcům a následně budou úbytkovány dle Knihovních pravidel.

Byla rozšířena i nabídka audioknih a periodik, jejíž obliba mezi čtenáři roste.

UŽIVATELÉ

Noví čtenáři

V roce 2018 se podařilo v knihovně, oproti roku 2017, navýšit stav registrovaných čtenářů o 106 na současných **1030** čtenářů. Hlavním důvodem navyšování počtu nových čtenářů je zlepšení

komunikace se čtenáři samotnými, zaměření se na dětské čtenáře a postupné rozšiřování nabídky v knihovním fondu knihovny o nové moderní trendy.

Návštěvnost knihovny

Dochází ke zvýšení návštěvnosti oproti roku 2017 o 381 návštěvníků knihovny na celkový počet **10870** návštěvníků. Navýšení návštěvnosti je způsobeno inovativním přístupem k besedám s mateřskými a základními školami. Zároveň se zvýšila oblíbenost kreativních dílniček, kde dochází k naplnění maximálních kapacit knihovny. I nabídka tzv. Společných průkazek knihoven města Pardubice má jistý vliv na navýšení počtu nových čtenářů.

VÝPŮJČKY

Systematickou prací knihovnic se koncem roku 2017 povedl zvrátit trend snižování počtu výpůjček. V současnosti počty výpůjček i prolongací jsou stabilní a navyšují se v závislosti se zvyšováním počtu nových čtenářů. Meziročně (posuzován rok 2017 a rok 2018) se navýšily výpůjčky o **7090 dokumentů** a prolongace se zvýšily o **6154 dokumentů**. Oblíbenost půjčování deskových her stále trvá. Pořádaná herní odpoledne s odbornými lektory pomáhají zvyšovat zájem o hry nejen u dětí, ale i u rodičů a celých rodin. Dalším faktorem zvýšeného zájmu o půjčování deskových her je fakt, že byla změněna forma výpůjček z prezenční na absenční výpůjčky.

DALŠÍ ÚDAJE (MVS, akce, služby)

Služby

Kniha do domu - knihy se donášejí na přání imobilním čtenářům do jejich domova, do domovů pro seniory.

Webové stránky - stránky jsou neustále aktualizovány, spravovány jsou samotnými knihovnicemi a vedoucí knihovny, součástí webových stránek je možnost položení dotazu knihovnicím a nově mohou čtenáři navrhnout knihy, kterými by chtěli obohatit knihovní fond. Provozován je i e-katalog jako stálá podpora čtenářům. V roce 2018 došlo ke změně knihovního systému i katalogu, v současnosti je používán knihovní systém Verbis a k němu příslušný webový e-katalog Portaro.

Sociální síť Facebook Knihovny MO Pardubice III – Facebook Knihovny Dubina je velmi aktivní, čemuž svědčí nárůst jeho sledovanosti. Aktivně je využíván čtenáři k zasílání dotazů knihovnicím.

Půjčování elektronických čteček - v majetku knihovny jsou dvě e-čtečky, bohužel tato služba není čtenáři prozatím příliš využívána.

Meziknihovní výpůjční služby - meziknihovní výpůjční služby jsou v knihovně na Dubině hojně využívány. S pravidelností, jednou týdně, knihovnice jezdí pro objednané knihy do Krajské knihovny v Pardubicích. Tady musíme ocenit velmi vstřícný přístup paní Moriové a její kolegyně. Oproti roku 2017 došlo k trojnásobnému nárůstu využití této služby našimi čtenáři.

Veřejný internet, informační služby, kopírování, možnost zakoupení dárkového poukazu ke zřízení nové registrace - služby využívají čtenáři i veřejnost.

Zapůjčení čtecích brýlí a deštníků, půjčování turistických map - služby využívají pouze čtenáři.

Geocaching - Knihovna Dubina je zapojena do celosvětové hry Geocaching, snahou je podpořit povědomí o existenci Knihovny na Dubině a zajímavou formou pozvat do knihovny i nečtenáře.

Balení knih – jedná se o službu především mířenou na rodiče školou povinných dětí. V roce 2018 službu využila i Základní škola k obnově obalů knih svého knihovního fondu.

Knihobudka – v roce 2018 byla nově zřízena knihobudka v ulici Na Drážce a plně využívána veřejností.

Akce

Hlavní činností knihovny by měla být vzdělávací činnost a především rozvoj čtenářské gramotnosti. V první polovině roku je tedy činnost zaměřena především na tematické vzdělávací programy pro děti z mateřských a základních škol.

Témata besed pro mateřské a základní školy v roce 2018:

Mateřské školky	Skřítkové v knihovně (beseda byla inspirována a vytvářena z knih Vítězslavy Klimkové: Lexikon ohrožených druhů strašidel 1. díl, Lexikon ohrožených druhů strašidel 2. díl a Lexikon 3. díl Strašidla, skřítkci, víly ...)
Základní školy	1. třídy Projekt Skipu – Už jsem čtenář 3. třídy Fauna České republiky (beseda byla zaměřena na invazivní a neinvazivní druhy fauny a zábavnou formou se malí žáčci učili práci s naučnou literaturou) 5. třídy Můj domácí mazlíček (beseda byla zaměřena na důležitost zodpovědnosti, péče i výchovy svého případného mazlíčka a zábavnou formou se žáci učili práci s naučnou literaturou)

Poznámka: Ke každé besedě byl vždy vypracován pracovní list úměrný věku žáčků.

Druhá polovina roku byla věnována především rukodělným dílničkám a práci se seniory. Byla vypracována koncepce pravidelných tematických výstav knih. Příkladem mohou být např. podzimní oslavy 100. výročí vzniku Československa. Dále můžeme zmínit halloweenské či vánoční dílničky včetně ukázky knih s tématy duchů či zimy apod. Výstavy se mění pravidelně. Dílničky v knihovně jsou určeny pro čtenáře i pro širokou veřejnost.

V knihovně na Dubině existuje **Klub společenských her**, jehož cílem je odtrhnout děti od počítačů, naučit je spolupracovat a komunikovat v rámci deskových her. Klub je přístupný všem s platnou registrací po celý rok. Deskové hry jsou zapůjčovány a knihovnice se v rámci svých pracovních možností dětem věnují. Knihovna aktivně spolupracuje s **Herní ligou Pardubice**, která pomáhá při výběru deskových her a každý měsíc (mimo letní prázdniny) pořádá Deskohraní s Herní ligou. Herní liga Pardubice je profesionálním klubem hráčů deskových her pořádající řadu turnajů s cílem popularizovat hraní deskových her mezi širokou veřejností.

Důležité je zároveň vyzdvihnout spolupráci knihovny s organizacemi, které pořádají řadu akcí, které zdánlivě nemají s knihovnou nic společného. Knihovna spolupracovala s Českou televizí na projektu „Skautská pošta“, s neziskovou organizací v rámci Dne válečných veteránů nebo SKIPem a jejich celoročními soutěžemi a projekty např. Už jsem čtenář, Týden knihoven či Den pro dětskou knihu.

V roce 2018 probíhaly v knihovně tyto pravidelné nebo tematické akce:

Leden

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Výtvarná soutěž pro děti ZŠ a MŠ (Můj nejmilejší vánoční dárek), Kreativní dílničky (Lichožrouti), Akce Čtenářem za vysvědčení (amnestie poplatků pro děti ZŠ, které přinesly vysvědčení).

Únor

Besedy s MŠ, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Kreativní dílničky (Srdce k Valentýnovi).

Březen

Březen - měsíc čtenářů, Amnestie upomínek, Tematické besedy pro žáky 3. tříd ZŠ a žáky MŠ, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Kreativní dílničky (Jaro přišlo do knihovny a Velikonoční dílničky), Vyhodnocení Čtenář roku - ocenění Nejaktivnější čtenář v knihovně,

Prázdninové deskohraní, Junior kvíz pro děti od 7 - 10 let, Seznámení s knihovnou (akce pro DDM Ohrazenice).

Duben

Kreativní dílničky (Zvířátka divočí v knihovně), Tematické besedy pro 3. a 5. třídy, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou, Soutěžní křížovka s tajenkou (tajenkou byl nový směr literatury tzv. YA literatura).

Květen

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou, Kreativní dílničky (květinová maminka), Projekt SKIPu „Už jsem čtenář“ pro žáky 1. tříd - pasování prvňáčků na čtenáře, tematické besedy pro 3. a 5. třídy.

Červen

Projekt SKIPu „Už jsem čtenář“ pro žáky 1. tříd - pasování prvňáčků na čtenáře, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Akce Čtenářem za vysvědčení (amnestie poplatků pro děti ZŠ, které přinesly vysvědčení), Kreativní dílničky (Těšíme se na prázdniny), Rande s knihou (čtenář obdržel k zapůjčení zabalenou knihu a doma zjistil, o který titul se jedná – cílem bylo objevit pro čtenáře nové autory knih).

Červenec

Prázdninové hraní (každý týden nová soutěžní společenská hra, určeno pro čtenáře i veřejnost), Prázdninové dílničky (středeční dílničky pro kluky i holčičky o prázdninách s tématy: Sluníčko v knihovně, Vodní svět v knihovně), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Fotosoutěž Léto s knihou, Výtvarná soutěž pro děti (Můj nejoblíbenější knižní hrdina), Rande s knihou (čtenář obdržel k zapůjčení zabalenou knihu a doma zjistil, o který titul se jedná – cílem bylo objevit pro čtenáře nové autory knih).

Srpen

Prázdninové hraní (každý týden nová soutěžní společenská hra, určeno pro čtenáře i veřejnost), Prázdninové dílničky (středeční dílničky pro kluky i holčičky o prázdninách s tématy: Malování kamínků, Letní ovoce a zelenina, Vystřihovánky), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Fotosoutěž Léto s knihou, Výtvarná soutěž pro děti (Můj nejoblíbenější knižní hrdina), Rande s knihou (čtenář obdržel k zapůjčení zabalenou knihu a doma zjistil, o který titul se jedná – cílem bylo objevit pro čtenáře nové autory knih).

Září

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Kreativní dílničky (Soví království), Soutěžní křížovka s tajenkou (tajenkou byla významná pardubická stavba z osmičkovým rokem).

Říjen

Týden knihoven - registrace seniorů a rodičů na MD zdarma, Podzimní dílničky pro seniory (výroba podzimních dekorací), Kreativní dílničky pro děti (Strašidelné dovádění), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou Pardubice, Výtvarná soutěž pro MŠ a ZŠ (téma: podzim očima dětí), Soutěžní otázka pro malé čtenáře knihovny o deskovou hru, Deskohraní s KSH, MŠ v knihovně (seznámení s knihovnou), Soutěžní křížovka s tajenkou (tajenkou byla významná pardubická stavba z osmičkovým rokem).

Listopad

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Deskohraní s Herní ligou, Vánoční dílničky pro seniory (tvorba svícňů a dekoračního stromku z papíru), Vánoční

dílničky pro děti (zdobení vánočního stroměčku v knihovně), Deskoraní s Herní ligou Pardubice, Projekt SKIPu Den pro dětskou knihu – Výtvarná soutěž pro děti ZŠ a MŠ (Já, knižní hrdina), Anketa pro dětské čtenáře a jejich rodiče, Kůstková čtenářská výzva.

Prosinec

Deskohraní s KSH, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Mikulášské dílničky, Vánoční dílničky pro děti (Čertovské dovádění, zdobení vánočního stroměčku v knihovně, Dárek pro své blízké), Projekt SKIPu Den pro dětskou knihu – Výtvarná soutěž pro děti ZŠ a MŠ (Já, knižní hrdina), Anketa pro dětské čtenáře a jejich rodiče, Kůstková čtenářská výzva, Den otevřených dveří, Komiksová soutěž pro děti.

Uspořádáno bylo **celkem 32 vzdělávacích a 131 kulturních akcí**.

Návštěvníků Knihovny městského obvodu Pardubice III na těchto vyhledávaných akcí (besedách) bylo **celkem 1754**, z toho 753 návštěvníků vzdělávacích akcí a 1001 návštěvníků kulturních akcí.

ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

Knihovna Dubina disponuje jedním počítačem pro veřejnost, který v roce 2018 využilo 87 čtenářů i nečtenářů. Výrazný pokles může být způsoben vývojem moderních technologií, kdy převážná část čtenářů užívá tzv. chytré mobily a již nepotřebují naše služby v této oblasti.

Knihovnice ve spolupráci s vedoucí knihovny spravují webové stránky a sociální síť Facebook (nárůst sledovanosti facebooku - v prosinci 2017 sledováno 248 uživatelů, v prosinci 2018 sledováno 338 uživatelů).

Využívání webových stránek je čtenáři preferováno a také vývoj v datech je pozitivní. Nový webový e-katalog je přizpůsoben moderním potřebám čtenáře. Návštěvnost webových stránek byla zvýšena v roce 2018 o 2291 návštěvníků na 7333 návštěvníků za sledované období, tj. rok 2018.

Závěrem lze říci, že Knihovna Dubina je stabilní knihovnou. Knihovnice jsou proškoleny v rámci nabízených možností, především Krajskou knihovnou Pardubice. V rámci svého působení navštívily festival „Svět knihy“ konaný v Praze. Zde načerpaly nové znalosti na poli literární tvorby. Na webovém portálu Databaze.cz a portálu Československá filmová databáze sledují současné trendy v literatuře. Zároveň jsou sledována ocenění v oblasti literatury, kde se inspirují pro případné nákupy nových knih.

V Pardubicích dne 23. ledna 2019

lic. Pavlína Mazuchová